

UAB MANO BŪSTAS KAUNAS

TVIRTINU
Projektų vadovė
Alvita Vitauskienė

STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ PIRKIMO SĄLYGOS

2023-11-13

Kaunas

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Užsakovas UAB „Mano Būstas Kaunas“ perka statybos techninės priežiūros paslaugas daugiabučiame name, esančiame **V. Putvinskio g. 7B, Kaunas**, pastato naudingas plotas 1515,13 m², 4 aukštų, plytos, statybos metai – 1961 m., sutapdintas stogas, suformuota 34 atskirų turtinių vienetų, jį atnaujinant (modernizuojant) pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą arba ją atitinkančias savivaldybės tarybos patvirtintą programą, (toliau – **Objektas**).
- 1.2. Pirkimas vykdomas vadovaujantis Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto (ar jo dalies) rengimo/statybos techninės priežiūros paslaugų/statybos rangos darbų pirkimo tvarkos aprašu (toliau – **Tvarkos aprašas**), Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (toliau – **Civilinis kodeksas**) bei šiomis statybos techninės priežiūros paslaugų pirkimo sąlygomis (toliau – **pirkimo sąlygos**).
- 1.3. Vartojamos pagrindinės sąvokos suprantamos kaip nurodyta Tvarkos apraše.
- 1.4. Skelbimas apie pirkimą paskelbtas **2023 m. lapkričio 17 d.** Aplinkos projektų valdymo agentūros interneto svetainėje.
- 1.5. Pirkimas atliekamas laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo, abipusio pripažinimo, proporcingumo principų ir konfidencialumo ir nešališkumo reikalavimų. Priimant sprendimus dėl pirkimo sąlygų, vadovaujamosi racionalumo principu.
- 1.6. Užsakovo kontaktinis asmuo – **Projektų vadovė Alvita Vitauskienė**
- 1.7. Užsakovo adresas: Butrimonių g. 5A, Kaunas, tel. 863394005, el. p. modernizavimas@manobustas.lt

2. PIRKIMO OBJEKTAS

- 2.1. Pirkimo objektą sudaro statybos techninės priežiūros paslaugos šių pirkimo sąlygų 1.1 punkte nurodytame daugiabučiame name šioms statybos rangos darbams:

1.	Energijos efektyvumą didinančios priemonės:
1.1.	Šilumos punkto ir (ar) karšto vandens ruošimo įrenginių keitimas ar pertvarkymas.
1.2.	Balansinių ventilių ant stovų įrengimas.
1.3.	Vamzdynų šiluminės izoliacijos gerinimas.
1.4.	Šildymo prietaisų ir vamzdynų keitimas.
1.5.	Termostatinų ventilių įrengimas, ir (ar) individualių šilumos apskaitos prietaisų ar daliklių sistemos įrengimas.
1.6.	Karšto vandentiekio sistemos pertvarkymas ar atnaujinimas.
1.7.	Natūralios vėdinimo sistemos sutvarkymas arba pertvarkymas.
1.8.	Sutapdinto (plokščio) stogo šiltinimas, stogo dangos įrengimas.
1.9.	Išorinių sienų šiltinimas, įskaitant sienų konstrukcijos defektų pašalinimą.
1.10.	Cokolio šiltinimas, įskaitant cokolio konstrukcijos defektų pašalinimą, elektros, dujų ar kitų sistemų ar įrengimų nuo šiltinamos sienos (cokolio) atitraukimą.
1.11.	Nuogrindos sutvarkymas.
1.12.	Bendrojo naudojimo patalpose esančių langų keitimas (įskaitant apdailos darbus).

1.13.	Bendrojo naudojimo lauko durų (įėjimo, tambūro, balkonų, rūšio, konteinerinės, šilumos punkto) keitimas (įskaitant apdailos darbus).
1.14.	Įėjimo laiptų remontas ir pritaikymas neįgalųjų poreikiams (panduso įrengimas).
1.15.	Butų ir kitų patalpų langų ir balkonų durų keitimas mažesnio šilumos pralaidumo langais.
1.16.	Rūšio perdangos šiltinimas.
1.17.	Bendrojo naudojimo elektros inžinerinės sistemos, apšvietimo sistemos atnaujinimas (elektros kabelių keitimas, šviesos diodų (led) apšvietimo ir automatinės apšvietimo valdymo sistemos įrengimas)
2.	Kitos atnaujinimo (modernizavimo) priemonės*:
2.1.	Geriamojo vandens sistemos atnaujinimas ar keitimas.
2.2.	Buitinių nuotekų sistemos atnaujinimas ar keitimas
2.3.	Laiptinių vidaus sienų, lubų, grindų paruošimas dažymui ir dažymas, turėklų atnaujinimas ir dažymas.

- 2.2. Pirkimas negali būti skaidomas į dalis atskirų rangos darbų statybos techninei priežiūrai vykdyti, atitinkamai daliai (dalims) sudarant atskiras sutartis.

3. REIKALAVIMAI TIEKĖJAMS

- 3.1. Tiekėjas, pageidaujantis dalyvauti pirkime, turi atitikti šiuos kvalifikacijos reikalavimus:

Eil. Nr.	Kvalifikaciniai reikalavimai	Kvalifikacinius reikalavimus įrodantys dokumentai
Minimalūs reikalavimai tiekėjų kvalifikacijai		
3.1.1.	Tiekėjas turi teisę verstis pirkimo objekto specifiką atitinkančia ūkine veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti.	Juridinio asmens įregistravimo pažymėjimo ar juridinių asmenų registro išrašo kopijos, fizinio asmens verslo liudijimo ar individualios veiklos pažymos kopija arba kiti dokumentai, patvirtinantys tiekėjo teisę verstis atitinkama veikla (profesinio ar veiklos registro tvarkytojo ar įgaliotos valstybės institucijos išduota pažyma).
3.1.2.	Tiekėjas (jo paskirtas atsakingas asmuo) turi teisę eiti statybos techninės priežiūros vadovo pareigas atnaujiname (modernizuojamame) pastate.	Atestatų kopijos, kiti dokumentai, patvirtinantys tiekėjo (jo darbuotojo) teisę eiti statybos techninės priežiūros vadovo pareigas, vadovaujantis Statybos įstatymo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. D1-880 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“ nuostatomis.
3.1.3.	Tiekėjas (juridinis asmuo) nėra bankrutavęs, bankrutuojantis, likviduojamas, sudaręs su kreditoriais taikos sutarties dėl kreditorių reikalavimų atidėjimo, sumažinimo, jų atsisakymo ir pan., nėra sustabdęs ar apribojęs savo veiklos, arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, įstatymus nėra tokia pati ar panaši.	Valstybės įmonės Registrų centro ar atitinkamos užsienio šalies institucijos pažyma, patvirtinanti, kad tiekėjas nėra bankrutavęs, bankrutuojantis, likviduojamas ar laikinai sustabdęs veiklos,* ir Tiekėjo sąžiningumo deklaracija (Tvarkos aprašo 8 priedas), patvirtinanti, kad Tiekėjas atitinka šiame punkte nustatytus reikalavimus.
3.1.4.	Tiekėjas nėra padaręs profesinio pažeidimo (konkurencijos, darbo, darbuotojų saugos ir sveikatos, aplinkosaugos teisės aktų pažeidimo), už kurį tiekėjui (fiziniam asmeniui) yra paskirta administracinė nuobauda arba tiekėjui (juridiniam asmeniui) – ekonominė sankcija, numatyta Lietuvos Respublikos įstatymuose, kai nuo sprendimo, kuriuo buvo paskirta ši sankcija, įsiteisėjimo dienos praėjo mažiau kaip vieneri metai, o už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio pažeidimą tiekėjui, kuris yra juridinis asmuo, yra paskirta ekonominė sankcija, kai nuo sprendimo, kuriuo buvo paskirta ši sankcija, įsiteisėjimo dienos praėjo mažiau kaip treji metai.	Išrašas iš teismo sprendimo arba Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos ar valstybės įmonės Registrų centro nustatyta tvarka išduotas dokumentas, patvirtinantis jungtinius kompetentingų institucijų tvarkomus duomenis, arba atitinkamos užsienio šalies institucijos dokumentas, * arba Tiekėjo sąžiningumo deklaracija (Tvarkos aprašo 8 priedas), patvirtinantys, kad Tiekėjas atitinka šiame punkte nustatytus reikalavimus.

3.1.5.	Tiekėjas nėra neįvykdęs pirkimo sutarties, pirkimo sutarties su perkančiuoju subjektu ar koncesijos sutarties ar netinkamai ją įvykdęs ir tai buvo esminis pirkimo sutarties pažeidimas, kaip nustatyta Civiliniame kodekse (toliau – esminis pirkimo sutarties pažeidimas), dėl kurio per pastaruosius 3 metus buvo nutraukta pirkimo sutartis arba per pastaruosius 3 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs teismo sprendimas, kuriuo tenkinamas perkančiosios organizacijos, perkančiojo subjekto ar suteikiančiosios institucijos reikalavimas atlyginti nuostolius, patirtus dėl to, kad tiekėjas pirkimo sutartyje nustatytą esminę pirkimo sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais. Šiuo pagrindu tiekėjas taip pat pašalinamas iš pirkimo procedūros, kai, vadovaujantis kitų valstybių teisės aktais, per pastaruosius 3 metus nustatyta, kad jis, vykdydamas ankstesnę pirkimo sutartį, ankstesnę pirkimo sutartį su perkančiuoju subjektu arba ankstesnę koncesijos sutartį, pirkimo sutartyje nustatytą esminį reikalavimą vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais ir dėl to ta ankstesnė pirkimo sutartis buvo nutraukta anksčiau, negu toje pirkimo sutartyje nustatytas jos galiojimo terminas, buvo pareikalauta atlyginti žalą ar taikomos kitos panašios sankcijos. Užsakovas iš pirkimo procedūros pašalina tiekėją ir tuo atveju, kai ji turi įtikinamų duomenų, kad tiekėjas yra įsteigtas, siekiant išvengti šio pašalinimo pagrindo taikymo	Tiekėjas pateikia laisvos formos deklaraciją
3.1.6.	Tiekėjo (juridinio asmens) vadovas ar buhalteris neturi teistumo arba tiekėjo atžvilgiu priimto ir įsiteisėjusio apkaltinamojo teismo nuosprendžio už dalyvavimą nusikalstamame susivienijime, jo organizavimą ar vadovavimą, už kyšininkavimą, papirkimą, sukčiavimą, kredito, paskolos ar tikslinės paskolos panaudojimą ne pagal paskirtį, mokesčių nesumokėjimą, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą, realizavimą, legalizavimą ir pan.	Išrašas iš teismo sprendimo arba Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos ar valstybės įmonės Registrų centro nustatyta tvarka išduotas dokumentas, patvirtinantis jungtinius kompetentingų institucijų tvarkomus duomenis, arba atitinkamos užsienio šalies institucijos dokumentas, *, jeigu užsienio valstybėje atitinkami dokumentai neišduodami, tai tiekėjo sąžiningumo deklaracija (Tvarkos aprašo 8 priedas), patvirtinantis, kad tiekėjas atitinka šiame punkte nustatytus reikalavimus
3.1.7.	Tiekėjas turi būti įdiegęs aplinkos apsaugos vadybos sistemą <i>EMAS</i> arba kitą aplinkos apsaugos vadybos sistemą pagal standartą <i>LST EN ISO 14001</i> ar kitus aplinkos apsaugos vadybos standartus, pagrįstus atitinkamais Europos arba tarptautiniais standartais, kuriuos yra patvirtinusios sertifikavimo įstaigos, atitinkančios Europos Sąjungos teisės aktus arba atitinkamus Europos ar tarptautinius sertifikavimo standartus.	Pateikiamas <i>EMAS</i> arba <i>LST EN ISO 14001</i> sertifikatas, arba kitas lygiavertis sertifikatas, išduotas kitose valstybėse narėse įsteigtų nepriklausomų įstaigų.
Kiti reikalavimai tiekėjų kvalifikacijai		
Finansinis ir ekonominis pajėgumas		
3.1.8.	Tiekėjo paskutinių finansinių metų kritinio likvidumo koeficientas (trumpalaikis turto ir atsargų skirtumo santykis su trumpalaikiais išpareigojimais) yra ne mažesnis kaip 0,5 jeigu trumpalaikiai išpareigojimai lygūs 0, laikoma, kad tiekėjai atitinka nustatytą kritinio likvidumo reikalavimą.	Tiekėjo 2022 m. balanso ir pelno nuostolių ataskaitos kopijos. Jei finansinės ataskaitos dar nėra patvirtintos ir (ar) dar nepaskelbtos Juridinių asmenų registre, teikiamos ūkio subjekto vadovo ir ūkio subjekto vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba kito asmens, galinčio tvarkyti ūkio subjekto buhalterinę apskaitą pagal teisės aktus, pasirašytų finansinių ataskaitų rinkinio ištrauka.
3.1.9.	Tiekėjas per paskutinius 3 finansinius metus, o jeigu tiekėjas įregistruotas ar veiklą atitinkamoje srityje pradėjo vėliau – nuo jo įregistravimo dienos, statinio statybos techninės priežiūros veiklą vykdė pelningai, neturėjo nuostolių (vertinamos bendrosios metinės pajamos iš statinio statybos techninės priežiūros veiklos)	Pateikiamos paskutinių 3 finansinių metų, o jeigu ūkio subjektas įregistruotas ar veiklą atitinkamoje srityje pradėjo vėliau, - nuo ūkio subjekto įregistravimo ar veiklos su pirkimu susijusioje srityje pradžios, tiekėjo pelno-nuostolių ataskaitų, teikiamų VĮ Registrų centrui, kopijos.

Techninis ir profesinis pajėgumas		
3.1.10.	Per pastaruosius 3 metus arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos (jeigu tiekėjas veiklą vykde mažiau nei 3 metus) tiekėjas turi būti tinkamai įvykde bent vieną statinio statybos techninės priežiūros paslaugų sutartį, kurios vertė būtų ne mažesnė kaip 3 300 Eur be PVM	Pateikiamas sutarčių sąrašas (3 priedas) ir užsakovo pažyma apie tinkamai įvykdytą sutartį.
3.1.11.	Tiekėjas paslaugų teikimui privalo pasiūlyti kvalifikuotą ir patyrusį specialistą, kuris turi teisę eiti neypatingo statinio statybos techninės priežiūros vadovo pareigas (pagal Statybos įstatymo 2 str. 1 ir 92 dalis);	Pateikiamas raštas su numatomu skirti techninės priežiūros vadovu. Priedamos Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytų institucijų išduotų kvalifikacijos atestatų ar užsienio šalies specialistams išduotų dokumentų, patvirtinančių turimą kvalifikaciją kilmės šalyje, kopijos, išsilavinimą patvirtinančių dokumentų (aukštojo mokslo diplomo) kopijas; gyvenimo aprašymų ar kitų dokumentų, įrodančių specialisto patirtį, teikiant kvalifikacijos reikalavimuose nurodytas paslaugas (paslaugų pavadinimas, aprašymas), kopijos. Lietuvos Respublikos Architektų rūmų išduotų kvalifikacijos atestatų ar užsienio šalies išsilavinimą liudijančių diplomų kopijos, specialistams išduotų dokumentų, patvirtinančių turimą kvalifikaciją kilmės šalyje, kopijos.

* Pastaba. Dokumentai turi būti išduoti ne anksčiau kaip 1 mėn. iki pasiūlymo pateikimo dienos. Jeigu dokumentas išduotas anksčiau, tačiau jo galiojimo terminas yra ilgesnis nei pasiūlymų pateikimo terminas, toks dokumentas yra priimtinas.

- 3.2 Jeigu tiekėjai pasiūlymą pateikia, kaip bendrai veiklai susivienijusių ūkio subjektų grupė, tai visų ūkio subjektų grupės narių kvalifikacija vertinama atskirai ir turi atitikti reikalavimus, nurodytus pirkimo sąlygų 3.1.1, 3.1.3–3.1.7 ir 3.1.9 punktuose. Pirkimo sąlygų 3.1.10 punkte nustatytą reikalavimą turi atitikti bet kuris iš ūkio subjektų grupės narių arba visi ūkio subjektų grupės nariai kartu (ūkio subjektų grupės narių turima patirtis sumuojama), o Pirkimo sąlygų 3.1.2, 3.1.8, 3.1.11 punktuose nustatytus reikalavimus turi atitikti bet kuris iš ūkio subjektų grupės narių.
- 3.3 Jeigu tiekėjai pasiūlymą pateikia, kaip bendrai veiklai susivienijusių ūkio subjektų grupė, kartu su pasiūlymu turi būti pateikti pirkimo sąlygų 3.1.1 – 3.1.11 punktuose nurodyti kvalifikaciją pagrindžiantys dokumentai: (i) tuo atveju, jeigu reikalavimas taikomas kiekvienam ūkio subjektų grupės nariui, - kiekvieno ūkio subjektų grupės atitikimą kvalifikacijos reikalavimams pagrindžiantys dokumentai; (ii) tuo atveju, kai reikalavimus turi atitikti ūkio subjektų grupės nariai kartu arba bet kuris iš jų, - atitinkamų ūkio subjektų grupės narių atitikimą kvalifikacijos reikalavimams pagrindžiantys dokumentai.

4. PASIŪLYMO GALIOJIMO UŽTIKRINIMAS

- 4.1. Tiekėjas kartu su pasiūlymu privalo pateikti pasiūlymo galiojimą užtikrinantį dokumentą – banko garantiją elektronine forma, pateikiamą atskiru failu, pasirašytą pasiūlymo galiojimo užtikrinimą išdavusio banko originaliu saugiu elektroniniu parašu, atitinkančiu Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatymo nustatytus reikalavimus, kurioje pasiūlymas turi būti užtikrinamas ne mažesnei sumai kaip 10 proc. pasiūlymo vertės su PVM.
- 4.2. Pasiūlymo galiojimo užtikrinimą išdavusio banko saugų elektroninį parašą Perkančioji organizacija turi galėti nekludomai patikrinti.
- 4.3. Tiekėjas privalo pateikti užpildytą pasiūlymo galiojimą užtikrinantį dokumentą **pagal pasiūlymo galiojimo užtikrinimo formą (Pirkimo sąlygų 5 priedas) arba kitos formos dokumentą, išlaikant Pirkimo sąlygų 5 priede nustatytas sąlygas.**
- 4.4. Perkančioji organizacija atsisako reikalavimų pagal pasiūlymo galiojimą užtikrinantį dokumentą esant bent vienai iš šių sąlygų:
- 4.4.1. pasibaigia pasiūlymų užtikrinimo galiojimo laikas;
  - 4.4.2. pasirašoma Pirkimo sutartis;
  - 4.4.3. nutraukiamos Pirkimo procedūros;
- 4.5. Tiekėjas netenka pasiūlymo galiojimo užtikrinimo esant bent vienai šių sąlygų:
- 4.5.1. tiekėjas atsisako savo pasiūlymo arba jo dalies (pasiūlyme nurodyto Pirkimo objekto, jo kiekio (apimties), siūlomų kainų, paslaugų atlikimo terminų, kitų pasiūlyme nurodytų sąlygų), nors pasiūlymo galiojimo terminas dar nebus pasibaigęs;
  - 4.5.2. laimėjęs Pirkimą tiekėjas atsisako pasirašyti Pirkimo sutartį. Jei iki Perkančiosios organizacijos nurodyto laiko jis nepasirašo Pirkimo sutarties, laikoma, kad dalyvis atsisakė pasirašyti Pirkimo sutartį;
  - 4.5.3. dalyvis, kurio pasiūlymas laimėjo Pirkimą, nepateikia Pirkimo sutarties sąlygų įvykdymą užtikrinančio dokumento.
  - 4.5.4. gavęs Perkančiosios organizacijos pirmą rašytinį reikalavimą, garantiją suteikęs bankas privalo per 10 darbo dienų sumokėti Perkančiajai organizacijai garantijoje nurodytą pinigų sumą, nereikalaudami, kad Perkančioji

organizacija savo reikalavimą pagrįstą, su sąlyga, kad Perkančioji organizacija pažymės, jog reikalaujama suma priklauso nuo vienos iš 4.5 punkte nurodytų sąlygų, įvardindama šią sąlygą.

- 4.6. Pateiktoje garantijoje turi būti nurodytas jos (jo) galiojimo terminas. Garantija turi galioti ne trumpiau nei 60 dienų nuo pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.
- 4.7. Tiekėjas vietoj banko garantijos gali užtikrinti pasiūlymo galiojimą pervesdamas į perkančiosios organizacijos sąskaitą banke sumą, ne mažesnę kaip 10 proc. pasiūlymo vertės su PVM. Tokiam pasiūlymo galiojimo užtikrinimui mutatis mutandis taikomos 4.4 – 4.5 punktų nuostatos.

5. SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

- 5.1. Perkančioji organizacija reikalauja, kad Pirkimo sutarties sąlygų įvykdymas būtų užtikrinamas banko garantija arba užstatu.
- 5.2. Tiekėjas, kurio pasiūlymas pripažintas laimėjusiu, **per 3 darbo dienas nuo pranešimo apie pirkimo laimėjimą** privalės Perkančiajai organizacijai pateikti deramai įformintą, atitinkančią Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, banko besąlygišką ir neatšaukiamą pirkimo sutarties sąlygų įvykdymo garantiją Perkančiajai organizacijai priimtina forma bei visus ją lydinčius dokumentus (originalus) tokiomis sąlygomis:
  - 5.2.1. garantas: **bankas**;
  - 5.2.2. garantijos suma: turi būti ne mažesnė kaip 10 proc. pasiūlymo vertės su PVM. Jei Perkančioji organizacija pasinaudoja Pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimu, tiekėjas, siekdamas toliau vykdyti Pirkimo sutarties įsipareigojimus, privalo per 5 darbo dienas pateikti Perkančiajai organizacijai naują pirkimo sutarties sąlygų įvykdymo garantiją ne mažesnei sumai kaip 10 proc. pasiūlymo vertės su PVM;
  - 5.2.3. garantijos galiojimo terminas: ne trumpiau, kaip 12 (dvylika) mėnesių nuo Pirkimo sutarties įsigaliojimo dienos. Tiekėjas, siekdamas toliau vykdyti Pirkimo sutarties įsipareigojimus, privalo likus ne mažiau kaip 1 (vienam) mėnesiui iki garantijos galiojimo termino pabaigos pateikti Perkančiajai organizacijai naują ir galiojančią ne trumpiau kaip 12 (dvylika) mėnesių Pirkimo sutarties sąlygų įvykdymo garantiją sumai, ne mažesnei negu 10 proc. pasiūlymo vertės su PVM.
  - 5.2.4. garantijos dalykas: bet koks tiekėjo prievolių pagal Pirkimo sutartį pažeidimas, dalinis ar visiškas jų nevykdymas ar netinkamas jų vykdymas;
  - 5.2.5. garantijos sumos išmokėjimo sąlygos ir tvarka: per 10 (dešimt) darbo dienų nuo pirmo raštiško Perkančiosios organizacijos pranešimo garantui apie tiekėjo Pirkimo sutartyje nustatytų prievolių pažeidimą, dalinį ar visišką jų nevykdymą arba netinkamą vykdymą. Garantas neturi teisės reikalauti, kad Perkančioji organizacija pagrįstą savo reikalavimą. Perkančioji organizacija pranešime garantui nurodys, kad garantijos suma jai priklauso dėl to, kad tiekėjas iš dalies ar visiškai neįvykdė Pirkimo sutarties sąlygų ar kitaip pažeidė Pirkimo sutartį;
- 5.3. Tiekėjas vietoj banko garantijos gali užtikrinti sutarties vykdymą pervesdamas į UAB „Mano Būstas Kaunas“ sąskaitą banke (LT987044060007371401, AB SEB bankas) sumą, ne mažesnę negu 10 proc. pasiūlymo vertės su PVM. Tokiam sutarties vykdymo užtikrinimui *mutatis mutandis* taikomos 5.2 punkto nuostatos.
- 5.4. Prieš pateikdamas pasiūlymo galiojimo užtikrinimą arba prieš pateikdamas Pirkimo sutarties sąlygų įvykdymo užtikrinimą, tiekėjas gali prašyti Perkančiosios organizacijos patvirtinti, kad ji sutinka priimti jo siūlomą pasiūlymo galiojimo užtikrinimą arba Pirkimo sutarties sąlygų įvykdymo užtikrinimą. Tokiu atveju Perkančioji organizacija privalo duoti tiekėjui atsakymą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Šis patvirtinimas iš Perkančiosios organizacijos neatima teisės atmesti pasiūlymo galiojimo užtikrinimą arba Pirkimo sutarties sąlygų įvykdymo užtikrinimą, gavus informacijos, kad pasiūlymo galiojimą ar Pirkimo sutarties sąlygų įvykdymą užtikrinantis ūkio subjektas tapo nemokus ar neįvykdė įsipareigojimų Perkančiajai organizacijai arba kitiems ūkio subjektams, ar netinkamai juos vykdė.

6. REIKALAVIMAI PASLAUGŲ TEIKIMUI

- 6.1. Statybos techninės priežiūros paslaugos vykdomos pagal Statybos įstatymo, STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ IV skyriaus „Statybos darbai“ penktojo skirsnio „Statinio statybos priežiūra“ ir kitų teisės aktų nuostatas.
- 6.2. Atlikdamas paslaugas, statybos techninis priežiūrėtojas veikia užsakovo vardu ir interesais.
- 6.3. Statybos techninės priežiūros paslaugų vykdymą priežiūri užsakovas ir (arba) jo įgaliotas asmuo.
- 6.4. Statybos darbų techninė priežiūra vykdoma iki pastato pripažinimo tinkamu naudoti (arba kiti reikalavimai).
- 6.5. Techninis priežiūrėtojas teiks UŽSAKOVUI pasiūlymus ir jį konsultuos dėl pastato atnaujinimo, bendraus su projektuotoju, padės UŽSAKOVUI parengti medžiagą rangos konkurso dalyviams. Statybos techninis priežiūrėtojas objekte privalės dirbti pagal su užsakovu iš anksto suderintą darbo grafiką. Vykdydamas techninę priežiūrą techninis priežiūrėtojas privalės savo darbo laiką registruoti Darbo laiko žurnale.
- 6.6. Kiekvieno mėnesio pirmą darbo dieną pateikti ir suderinti apsilankymo objekte grafiką.
- 6.7. Kiekvieną penktadienį užsakovui pateikti rašytinę ataskaitą apie objekte atliekamus darbus ir esamą situaciją.

7. REIKALAVIMAI PASIŪLYMŲ RENGIMUI IR TEIKIMUI

- 7.1. Pateikdamas pasiūlymą tiekėjas patvirtina ir garantuoja, kad jo pasiūlymas ir pateikta informacija yra teisinga, atitinka tikrovę ir apima viską, ko reikia sutarties įvykdymui.
- 7.2. Pasiūlymas turi būti teikiamas raštu, pasirašytas teikėjo arba jo įgalioto asmens. Kur nurodyta, parašas turi būti patvirtintas tiekėjo antspaudu (jeigu jį turi). Tiekėjo pasiūlymas ir kita korespondencija teikiama lietuvių kalba.
- 7.3. Pasiūlymą sudaro visuma tiekėjo pateiktų dokumentų, nurodytų šiose pirkimo sąlygose, ir nurodytą informaciją patvirtinantys kiti dokumentai (kainos pasiūlymas, užpildytas pagal Tvarkos aprašo 5 priede nurodytą formą, tiekėjo sąžiningumo deklaracija, dokumentai, patvirtinantys, kad tiekėjas atitinka šių pirkimo sąlygų reikalavimus, kiti pridedami dokumentai). Visi pasiūlymo lapai turi būti susiūti, sunumeruoti ir paskutinio lapo antroje pusėje patvirtinti tiekėjo ar jo įgalioto asmens parašu bei antspaudu (jeigu jį turi), nurodant lapų skaičių. Dokumentų kopijos yra tvirtinamos tiekėjo ar jo įgalioto asmens parašu, parašant „Kopija tikra“ ir pareigų pavadinimą, vardą, pavardę, datą ir antspaudą (jei turi). Pasiūlymas pateikiamas užklijuotame ir užantspauduotame (jeigu tiekėjas antspaudą turi) voke.
- 7.4. Ant voko, kuriame pateikiamas pasiūlymas, turi būti užrašytas pirkimo pavadinimas, užsakovas, tiekėjas ir adresas. Ant voko turi būti užrašas „**Neatplėšti iki 2023 m. gruodžio 4 d. 10:00 val.**“
- 7.5. Tiekėjas gali teikti vieną pasiūlymą visoms pirkimo objekto dalims.
- 7.6. Tiekėjas privalo pasiūlymą pateikti dviejuose atskiruose vokuose įdėtus į vieną voką. Pirmajame voke pateikiami visi šių sąlygų kvalifikacinius reikalavimus 3.1 punkte nurodyti dokumentai, ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus atitinkantys duomenys ir pasiūlymo užtikrinimas kaip nurodyta šių sąlygų 4.1 punkte, išskyrus kainos pasiūlymą ir bet kokius kitus dokumentus, iš kurių būtų galima sužinoti tiekėjo pasiūlymo kainą. Antrajame voke pateikiama tiekėjo pasiūlymo kainą.
- 7.7. Pasiūlymo kvalifikacinių reikalavimų dalį sudaro tiekėjo pateiktų dokumentų visuma, nenurodant pasiūlymo kainos ar jos dalies, ar bet kokios kitos informacijos iš kurios būtų galima nustatyti tiekėjo pasiūlymo kainą.
- 7.8. Tiekėjas negali teikti alternatyvių pasiūlymų. Jeigu bus pateikti alternatyvūs pasiūlymai, jie bus atmesti.
- 7.9. Tiekėjas gali pateikti pasiūlymą individualiai arba kaip ūkio subjektų grupės dalyvis. Jei tiekėjas pateikia pasiūlymus individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyvis, visi tokie pasiūlymai bus atmesti. Jeigu pasiūlymą pateikia ūkio subjektų grupė, prie pasiūlymo turi būti pridėtas ūkio subjektų, numatantis solidarią susitarimo dalyvių atsakomybę už būsimos sutarties įvykdymą, taip pat susitarimo dalyvių įgaliotas asmuo, atstovaujantis ūkio subjektų grupei. Tuo atveju, jei tiekėjų grupės pasiūlymas bus pripažintas laimėjusiu, Užsakovas palaikys ryšius tik su atsakingu partneriu, nurodytu jungtinės veiklos sutartyje, su juo bus sudaroma pirkimo sutartis ir jam bus atliekami mokėjimai.
- 7.10. Pasiūlyme nurodyta paslaugų kaina eurais. Į kainą turi būti įskaičiuoti visi mokesčiai ir visos tiekėjo išlaidos.
- 7.11. Teikdamas pasiūlymą, tiekėjas privalo nurodyti bendrą paslaugų kainą (skaičiais ir žodžiais). Jeigu skiriasi nurodyta kaina skaičiais ir žodžiais, laikoma, kad teisinga yra kaina žodžiais.
- 7.12. Pasiūlymas turi būti pateiktas iki pirkimo sąlygose nurodyto laiko ir nurodytu adresu. Vėliau gauti pasiūlymai nepriimami.
- 7.13. Pasiūlymas turi galioji ne trumpiau kaip **210 dienų** nuo vokų su pasiūlymais atplėšimo datos. Jeigu pasiūlyme nenurodytas jo galiojimo terminas, laikoma, kad pasiūlymas galioja kiek nurodyta šiame punkte.
- 7.14. Gauti pasiūlymai registruojami. Jei pasiūlymas gaunamas pavėluotai, neatplėštas vokas su pasiūlymu grąžinamas tiekėjui.
- 7.15. Vokai su pasiūlymais atplėšiami **Butrimonių g. 5A, Kaunas (atvykus spausti mygtuką Nr. 2, 2 aukštas), 2023 m. gruodžio 4 d. 10 val. 00 min.**
- 7.16. Vokai su pasiūlymais atplėšiami dviejuose Komisijos posėdžiuose. Pirmajame posėdyje atplėšiami vokai, kuriuose yra techniniai duomenys su kvalifikaciniais reikalavimais, dokumentai ir kita informacija apie tiekėją, išskyrus bet kokią informaciją apie pasiūlymo kainą. Antrajame posėdyje atplėšiami vokai, kuriuose nurodytos kainos.
- 7.17. Vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūros metu gali dalyvauti pasiūlymus pateikę tiekėjai (jų įgalioti atstovai, pateikę įgaliojimus patvirtinančius dokumentus). Vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūros metu nedalyvavusiems, bet pateikusiems pasiūlymus tiekėjams jų prašymu užsakovas raštu pateikia vokų atplėšimo metu skelbtą informaciją.
- 7.18. Vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūroje dalyvaujantiems tiekėjams ar jų atstovams skelbiamas pasiūlymą pateikusio tiekėjo pavadinimas (vardas, pavardė) ir pranešama, ar pateiktas pasiūlymas yra susiūtas, sunumeruotas ir paskutinio lapo antroje pusėje patvirtintas tiekėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jeigu tiekėjas jį turi), ar nurodytas įgalioto asmens vardas, pavardė, pareigos ir pasiūlymą sudarančių lapų skaičius.
- 7.19. Tiekėjas pasiūlyme turi nurodyti, kokia pasiūlyme pateikta informacija yra konfidenciali (tokią informaciją sudaro, visų pirma, komercinė (gamybinė) paslaptis ir konfidencialieji pasiūlymų aspektai). Tiekėjas savo pasiūlyme nurodydamas, kad pasiūlyme pateikta informacija yra konfidenciali, turi argumentuotai pagrįsti, kodėl jo nurodyta informacija yra laikoma konfidencialia bei pateikti dokumentus, įrodančius, kokių pagrindų nurodyta informacija turėtų būti laikoma konfidencialia (pateikiamas pagrindimas dėl pasiūlyme nurodytos konfidencialios informacijos). Tiekėjui neįvykdžius šios sąlygos, Perkančioji organizacija laikys, kad tiekėjo pasiūlyme nėra konfidencialios informacijos.

8. PASIŪLYMŲ VERTINIMAS

- 8.1. Pasiūlymuose nurodytos kainos vertinamos eurais.
- 8.2. Užsakovo neatmesti pasiūlymai vertinami pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo kriterijų. Laimėjusiu bus pripažintas tas pasiūlymas, kuris gaus daugiausiai ekonominio naudingumo balų.

8.3. Pasiūlymas atmetamas, kai:

- 8.3.1. tiekėjas su pasiūlymu nepateikė pasiūlymo galiojimo užtikrinimo;
  - 8.3.2. tiekėjas neatitinka pirkimo sąlygose nustatytų kvalifikacijos reikalavimų arba pasiūlyme pateikė neišsamius ar netikslinius kvalifikacinius duomenis ir užsakovo prašymu per nurodytą terminą nepateikia jų patikslinimo;
  - 8.3.3. pasiūlymas neatitinka kitų pirkimo sąlygose nustatytų reikalavimų;
  - 8.3.4. tiekėjas pateikė netikslūs, neišsamius ar klaidingus dokumentus ar duomenis apie atitiktą pirkimo dokumentų reikalavimams arba šių dokumentų ar duomenų nepateikė: ūkio subjektų susitarimas ir dokumentai, nesusiję su pirkimo objektu, jo techninėmis charakteristikomis, sutarties vykdymo sąlygomis ar pasiūlymo kaina ir Užsakovui prašant jų nepateikė ar nepatiksino;
  - 8.3.5. tiekėjas pateikė netvarkingą pasiūlymą: pasiūlymo lapai nesunumeruoti, pasiūlymas nesurištas ir pasiūlymo gale nenurodyta kiek lapų surišta, kopijos nepatvirtintos tiekėjo atstovo;
  - 8.3.6. tiekėjas per Užsakovo nurodytą terminą neištaisė aritmetinių klaidų ir (ar) nepaaiškino pasiūlymo;
  - 8.3.7. pateikta melaginga informacija, kurią užsakovas gali įrodyti teisėtomis priemonėmis;
  - 8.3.8. jeigu pasiūlyta kaina neįprastai maža ir tiekėjas neįrodo kainos pagrįstumo;
  - 8.3.9. jeigu pasiūlyme nurodyta kaina yra per didelė (kaina laikytina per didelė, jeigu ji yra didesnė už numatytą Agentūros suderintame investicijų plane;
  - 8.3.10. jeigu tiekėjas yra įtrauktas į Viešųjų pirkimų tarnybos administruojamą nepatikimų tiekėjų sąrašą.
- 8.4. Jeigu pasiūlyme nurodyta kaina yra neįprastai maža, pasiūlymas atmetamas. Neįprastai maža kaina – pasiūlyta kaina, kuri yra 30 ir daugiau procentų mažesnė už visų tiekėjų, kurių pasiūlymai neatmesti dėl kitų priežasčių, pasiūlytų kainų aritmetinį vidurkį.
- 8.5. Užsakovas, sudaręs pasiūlymų eilę ir priėmęs sprendimą dėl laimėjusio pasiūlymo, apie tai praneša visiems pasiūlymus pateikusiems tiekėjams. Tiekėjams, kurie neįrašyti į pasiūlymų eilę, pranešamos jų pasiūlymų atmetimo priežastys.
- 8.6. Jeigu visuose pasiūlymuose nurodytos kainos yra per didelės ir visi pasiūlymai šiuo pagrindu yra atmesti, užsakovas gali pasirinkti vykdyti naują pirkimą neskelbiamų derybų būdu, nekeičiant iš esmės pirkimo sąlygų. Vykdydamas naują pirkimą, raštu kviečiami derėtis visi pasiūlymus pateikę tiekėjai, atitinkantys pirkimo dokumentų reikalavimus dėl kvalifikacijos ir neatmesti dėl šių pirkimo sąlygų 8.3.10. ir 8.3.7 papunktyje nustatytais pagrindais, kad visiems dalyviams būtų taikomi vienodi reikalavimai, suteikiamos vienodos galimybės ir teikiama vienoda informacija, tiekėjai nebūtų diskriminuojami. kurie nebuvo atmesti dėl kitų priežasčių. Vykdydamas pirkimą, užsakovas užtikrina, kad visiems dalyviams būtų taikomi vienodi reikalavimai, suteikiamos vienodos galimybės ir pateikiama vienoda informacija, tiekėjai nebūtų diskriminuojami. Komisija derasi atskirai su kiekvienu tiekėju siekdama geriausio rezultato ir pagal derybų rezultatus bei pirkimo sąlygose nustatytą vertinimo kriterijų – ekonominį naudingumą atrenkamas laimėtojas. Derybos laikomos įvykusiomis, jeigu yra bent vienas tiekėjas, kurio pasiūlymas ir derybų su juo rezultatai atitinka užsakovo reikalavimus, nurodytus pirkimo sąlygose ir kvietime derėtis, ir kurio pasiūlymo kaina (galutinė pasiūlymo kaina, suderinta derybų rezultate (jei buvo vykdomos derybos)) yra ne didesnė už nurodytą Aplinkos projektų valdymo agentūros suderintame investicijų plane.
- 8.7. Pasiūlymų vertinimo kriterijai:

Vertinimo kriterijai		Kriterijaus parametras lyginamasis svoris	Lyginamasis svoris ekonominio naudingumo įvertinime
1. Kaina (C)			X= 60
2. Kvalifikacijos reikalavimai (T):			Y ₁ =40
2.1.	Techninės priežiūros inžinieriaus patirtis (P ₁)	L ₁ = 0,70	
2.2	Darbų kontrolės užtikrinimas (P ₂)	L ₂ = 0,30	

- 8.7.1. Ekonominis naudingumas (S) apskaičiuojamas sudedant teikėjo pasiūlymo kainos C ir kitų kriterijų (T) balus:

$$S = C + T;$$

- 8.7.2. Pasiūlymo kainos (C) balai apskaičiuojami mažiausios pasiūlytos kainos (C_{min}) ir vertinamo pasiūlymo kainos (C_p) santykį padauginant iš kainos lyginamojo svorio (X):

$$C = \frac{C_{\min}}{C_p} \cdot X;$$

- 8.7.3. Kriterijaus (T) balai apskaičiuojami šio kriterijaus parametru įvertinimų (P_s) sumą padauginant iš vertinamo kriterijaus lyginamojo svorio (Y₁):

$$T = \left(\sum_s P_s \right) \cdot Y_1$$

8.8. Kriterijaus parametro įvertinimas (P_s) apskaičiuojamas parametro reikšmę (R_p) palyginant su geriausia to paties parametro reikšme ($R_{\max}$) ir padauginant iš vertinamo kriterijaus parametro lyginamojo svorio (L_s). Kriterijaus parametras (P_s) įvertinamas pagal šią formulę:

8.9. Jeigu geriausia parametro reikšmė yra didžiausia, jo reikšmė:

$$P_s = \frac{R_p}{R_{\max}} \cdot L_s$$

Kriterijaus T parametrų P_1 ir P_2 geriausiomis reikšmėmis yra laikomos didžiausios parametrų reikšmės. Vertinimas vykdomas:

Kriterijaus parametro įvertinamo formulė (P_s)	Parametro reikšmės apskaičiavimas, įvertinimas
$P_1 = \frac{R_p}{R_{\max}} \cdot L_1$	<p>Techninės priežiūros inžinieriaus patirtis (P_1)</p> <p>R_p – ekspertų vertinimų aritmetinis vidurkis.</p> <p>Pirkimo objektui paskirtas techninės priežiūros specialistas už kiekvienus darbo metus (išdirbtus kaip techninės priežiūros specialistas) gauna po 0,5 balo. Balo pradami skaičiuojami nuo 5 m. darbo stažo, t.y. pirmi penki darbo metai į vertinimą neįtraukiami. Pavyzdžiui, darbuotojas turintis 10 m darbo patirtį atliekant techninę priežiūrą surenka 2,5 balo (5 m x 0,5 = 2,5 balo). Techninės priežiūros specialistas tiekėjo įmonėje turi būti įdarbintas iki pirkimo paskelbimo dienos.</p> <p>Maksimalus galimas parametro R_p balų skaičius -10 balų.</p>
$P_2 = \frac{R_p}{R_{\max}} \cdot L_2$	<p>Darbų kontrolės užtikrinimas (P_2)</p> <p>R_p – tiekėjo nurodytas vizitų skaičius į objektą kartais per savaitę, t.y. tiekėjo įsipareigojimas atvykti į objektą nurodytą kartų skaičių per savaitę darbų kontrolei užtikrinti, kai vieno vizito trukmė neskaiciuojant atvykimo ne trumpesnė kaip 0,5 h.</p>

Pastabos:

- Kriterijaus T parametrai P_1 ir P_2 , bus vertinami iš tiekėjų pateiktų dokumentų.
- Kai vertinimo ekspertas nurodo 0 balų, skaičiuojant aritmetinį vidurkį, eksperto vertinimas yra įtraukiamas. Jei ekspertas dalyvauja vertinime, tačiau už parametrus P_1 ir P_2 , iš viso nenurodo balų, tokiu atveju, skaičiuojant aritmetinį vidurkį, eksperto vertinimas nėra įtraukiamas.

9. SPRENDIMAS DĖL SUTARTIES SUDARYMO, SUTARTIES ESMINĖS SĄLYGOS

- Sutartį užsakovas siūlo sudaryti tam tiekėjui, kurio pasiūlymas pripažintas laimėjusiu. Sutarties projektas pridedamas prie šių sąlygų.
- Sutartis sudaroma Tvarkos aprašo nustatyta tvarka gavus Aplinkos projektų valdymo agentūros pritarimą pirkimo ataskaitai.
- Užsakovas gali įgalioti kitą asmenį prižiūrėti ir kontroliuoti perkamų statybos techninės priežiūros paslaugų vykdymą.
- Tiekėjas privalo užsakovo arba jo įgaliojoto asmens reikalavimu pateikti visus dokumentus, informaciją apie atliekamas paslaugas.
- Jeigu tiekėjas, kuriam buvo pasiūlyta sudaryti pirkimo sutartį, raštu atsisako ją sudaryti, arba jei tiekėjo pateikta informacija yra melaginga, arba tiekėjas iki užsakovo nurodyto laiko neatvyksta sudaryti pirkimo sutarties, arba atsisako sudaryti pirkimo sutartį pirkimo dokumentuose nustatytais sąlygomis, laikoma, kad jis atsisakė sudaryti pirkimo sutartį. Tada užsakovas siūlo sudaryti pirkimo sutartį tiekėjui, kurio pasiūlymas pagal patvirtintą pasiūlymų eilę yra pirmas po tiekėjo, atsisakiusio sudaryti pirkimo sutartį.

10. KITA INFORMACIJA

- Sudarant sutartį, laimėjusio paslaugų teikėjo pasiūlyme nurodyta kaina eurais negali keistis.
- Pasiūlymo kainos apskaičiavimo būdas – fiksuota kaina.

11. GINČŲ NAGRINĖJIMAS

- Tiekėjas, kuris mano, kad vykdydamas pirkimus užsakovas pažeidė ar pažeis jo teisėtus interesus, turi teisę iki pirkimo sutarties sudarymo pareikšti pretenziją užsakovui dėl jo veiksmų ar priimtų sprendimų. Apie pretenzijos pateikimą tiekėjas gali informuoti Aplinkos projektų valdymo agentūrą.
- Pretenzija pateikiama:

- 11.2.1. Užsakovui raštu per 5 darbo dienas nuo Pirkimo sąlygų paskelbimo, kaip nurodyta sąlygų 1.4 punkte, dėl Pirkimo sąlygų, o jeigu sąlygos yra keičiamos – dėl jų pakeitimų ir/ar papildymų per 5 darbo dienas nuo atitinkamų Pirkimo sąlygų pakeitimų ir/ar papildymų paskelbimo.
- 11.2.2. Užsakovui raštu per 15 dienų nuo užsakovo pranešimo apie jo priimtą sprendimą išsiuntimo tiekėjams dienos. Užsakovas nagrinėja tiekėjų pretenzijas, gautas iki pirkimo sutarties sudarymo.
- 11.3. Užsakovas, gavęs tiekėjo rašytinę pretenziją, sustabdo pirkimo procedūras, kol ši pretenzija bus išnagrinėta ir priimtas sprendimas.
- 11.4. Užsakovas privalo išnagrinėti pretenziją ir priimti motyvuotą sprendimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pretenzijos gavimo dienos, apie priimtą sprendimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną pranešti pretenziją pateikusiam tiekėjui.
- 11.5. Užsakovas negali sudaryti pirkimo sutarties anksčiau negu po 15 dienų nuo rašytinio pranešimo apie priimtą sprendimą dėl pretenzijos išsiuntimo pretenziją pateikusiam tiekėjui ir suinteresuotiems tiekėjams dienos.
- 11.6. Jeigu išnagrinėjus pretenziją nebuvo patenkinti tiekėjo reikalavimai ar reikalavimai buvo patenkinti iš dalies, ar pretenzija neišnagrinėta nustatyta tvarka ir terminais, tiekėjas turi teisę kreiptis į teismą.

Projektų vadovė

Alvita Vaitauskienė